

18.7.2011

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΠΡΟΣ ΤΑ ΜΕΛΗ

Θέμα: Αναφορά 1613/2010 της Rosa Letamendia Perez de San Román, ισπανικής ιθαγένειας, εξ ονόματος της ένωσης «Sociedad Protectora de Animales y Plantas de Alava Vicky Moore», σχετικά με την παράνομη εξαγωγή αδέσποτων σκύλων και γάτων από την Ισπανία

1. Περίληψη της αναφοράς

Η αναφέρουσα, η οποία είναι πρόεδρος της προαναφερθείσας ένωσης, αναφέρεται σε έναν μεγάλο αριθμό αδέσποτων σκύλων και γάτων που εξήχθησαν από την Ισπανία χωρίς κανέναν έλεγχο σε άλλα κράτη μέλη, στα οποία το μέλλον τους είναι αβέβαιο. Η αναφέρουσα επισημαίνει ότι το γεγονός αυτό αποτελεί σοβαρή παραβίαση των διατάξεων της ΕΕ σχετικά με τις απαιτήσεις για την υγεία των ζώων που διέπουν το εμπόριο και τη μεταφορά των κατοικίδιων μεταξύ των κρατών μελών. Η αναφέρουσα θεωρεί ότι το πρόβλημα των αδέσποτων κατοικίδιων στην Ισπανία καθώς και του εμπορίου αυτών των ζώων θα πρέπει να επιλυθεί με άμεσο και φιλικό προς τα ζώα τρόπο και καλεί συνεπώς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να διερευνήσει το ζήτημα.

2. Παραδεκτό

Χαρακτηρίστηκε παραδεκτή στις 4 Απριλίου 2011. Η Επιτροπή κλήθηκε να παράσχει πληροφορίες (άρθρο 202, παράγραφος 6, του Κανονισμού).

3. Απάντηση της Επιτροπής, που ελήφθη στις 18 Ιουλίου 2011.

Η αναφορά αφορά τις μη εμπορικού και εμπορικού χαρακτήρα μετακινήσεις ζώων που ανήκουν σε είδη που, υπό συγκεκριμένες συνθήκες, θεωρούνται ζώα συντροφιάς δυνάμει του δικαίου της Ένωσης, και συγκεκριμένα των σκύλων και των γάτων.

Όπως υποστηρίζεται, οι ισπανικές αρχές δεν επιβάλλουν το δίκαιο της Ένωσης σχετικά με

την εξαγωγή αδέσποτων σκύλων και γάτων από την επικράτειά τους και σχετικά με την προστασία των ζώων. Αντί να τιμωρούν την εγκατάλειψη των σκύλων και των γάτων στην επικράτειά τους, οι αρχές συμπράττουν με τις οργανώσεις προστασίας των ζώων είτε για να θανατώσουν τα ζώα αυτά είτε για να στείλουν σημαντικό αριθμό ζώων για υιοθεσία σε άλλα κράτη μέλη.

Η αναφορά επισημαίνει την παράνομη φύση των εξαγωγών διότι:

- δεν υπάρχει κανένας έλεγχος επί των ζώων που απομακρύνονται από τη χώρα προέλευσής τους·
- παραβιάζονται συχνά τα πρότυπα της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με τη μεταφορά σκύλων και γάτων·
- το κράτος μέλος προορισμού δεν ενημερώνεται για τη μετακίνηση των εν λόγω ζώων.

Στην αναφορά, καλείται το Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και η Επιτροπή να κάνουν χρήση των εξουσιών τους ώστε να ληφθούν κατάλληλα μέτρα για την αντιμετώπιση της διαφαινόμενης μη λήψης μέτρων από τις ισπανικές αρχές ούτως ώστε να αποφευχθεί η επανάληψη της κατάστασης που περιγράφεται.

Στην αναφορά, καλείται το Κοινοβούλιο να παραπέμψει την παρούσα αναφορά στις αρμόδιες Επιτροπές ώστε να μπορέσουν να ληφθούν τα απαραίτητα μέτρα.

Οι παρατηρήσεις της Επιτροπής

α) Εγκατάλειψη σκύλων και γάτων και έλεγχος των πληθυσμών αδέσποτων σκύλων

Παρότι έχει εγκριθεί εκτενής νομοθεσία της ΕΕ για την προστασία των ζώων, ζητήματα όπως η εγκατάλειψη σκύλων και γάτων και ο έλεγχος του πληθυσμού των αδέσποτων σκύλων όπως αναφέρεται στην αναφορά παραμένουν στην αποκλειστική αρμοδιότητα των κρατών μελών τα οποία καθορίζουν τις προβλεπόμενες κυρώσεις σε περίπτωση παραβίασης της εθνικής νομοθεσίας.

Συνεπώς, η εικαζόμενη έλλειψη επιβολής των νόμων περί προστασίας των ζώων δεν φαίνεται να συνιστά παραβίαση του δικαίου της Ένωσης.

Η Επιτροπή μπορεί απλώς να παράσχει τεχνική υποστήριξη σε γενικές πρωτοβουλίες για την προώθηση της υπεύθυνης ιδιοκτησίας και του σωστού πληθυσμιακού ελέγχου. Οι κατευθυντήριες γραμμές του Παγκόσμιου Οργανισμού για την Υγεία των Ζώων (ΟΙΕ) σχετικά με τον έλεγχο του πληθυσμού αδέσποτων σκύλων¹ προσφέρουν σημαντική καθοδήγηση στα κράτη μέλη για την ανάληψη δράσεων στον τομέα αυτόν.

β) Εξαγωγές σκύλων και γάτων

Η νομοθεσία της Ένωσης σχετικά με την κυκλοφορία ειδών που μπορούν να θεωρηθούν ζώα συντροφιάς δυνάμει του δικαίου της Ένωσης διέπεται από δύο βασικές διατάξεις:

η οδηγία 92/65/ΕΟΚ του Συμβουλίου καθορίζει τους όρους υγειονομικού ελέγχου που διέπουν το εμπόριο και τις εισαγωγές στην Ευρωπαϊκή Ένωση ζώων και προϊόντων ζωικής προέλευσης που δεν καλύπτονται εν προκειμένω από ειδική νομοθεσία της Ένωσης (που έχει εγκριθεί π.χ. για την κτηνοτροφία). Η οδηγία καθορίζει τους όρους υγειονομικού ελέγχου που ισχύουν, μεταξύ άλλων, για το εμπόριο νυφιστών, γάτων και σκύλων.

¹ εγκρίθηκαν από τις 175 χώρες μέλη του ΟΙΕ, συμπεριλαμβανομένων των 27 κρατών μελών της ΕΕ, στη γενική σύνοδο του ΟΙΕ τον Μάιο του 2009.

Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 998/2003 για τους υγειονομικούς όρους που εφαρμόζονται στις μη εμπορικού χαρακτήρα μετακινήσεις ζώων συντροφιάς και για την τροποποίηση της οδηγίας 92/65/ΕΟΚ του Συμβουλίου εναρμονίζει τους κανόνες για τις μη εμπορικού χαρακτήρα μετακινήσεις ζώων συντροφιάς. Το πεδίο εφαρμογής του περιορίζεται στα είδη ζώων που παρατίθενται στο παράρτημα Ι αυτού. Το άρθρο 3, στοιχείο α), ορίζει ως ζώα συντροφιάς τα ζώα «τα οποία συνοδεύονται από τον ιδιοκτήτη τους ή από ένα φυσικό πρόσωπο που είναι υπεύθυνο γι' αυτά για λογαριασμό του ιδιοκτήτη στη διάρκεια της μετακίνησής τους, και τα οποία δεν προορίζονται για πώληση ή για μεταβίβαση σε άλλο ιδιοκτήτη».

Όσον αφορά την καλή διαβίωση των ζώων, οι σκύλοι και οι γάτες που μετακινούνται σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονται στην οδηγία 92/65/ΕΟΚ υποβάλλονται σε κλινική εξέταση πριν από τη μετακίνηση και πρέπει να πιστοποιείται η καταλληλότητά τους προς μετακίνηση. Κατά τη μεταφορά, τα ζώα αυτά καλύπτονται από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1/2005 του Συμβουλίου για την προστασία των ζώων κατά τη μεταφορά και συναφείς δραστηριότητες¹. Ο κανονισμός αυτός δεν ισχύει για τις μη εμπορικού χαρακτήρα μετακινήσεις σκύλων και γάτων.

Σε περίπτωση που ένας σκύλος, μια γάτα ή μια νυφίτσα μετακινείται σε άλλο κράτος μέλος για εμπορικούς σκοπούς, τα κράτη μέλη υποχρεούνται να διενεργήσουν κτηνιατρικούς ελέγχους στον τόπο αποστολής σύμφωνα με την οδηγία 90/425/ΕΟΚ. Οι έλεγχοι αυτοί επιβεβαιώνουν ότι οι αποστολές συμμορφώνονται με τις προϋποθέσεις που ορίζονται στην οδηγία 92/65/ΕΟΚ. Προκειμένου να διασφαλιστεί η ανιχνευσιμότητα, ο επίσημος κτηνίατρος ενημερώνει τις αρμόδιες αρχές της χώρας προορισμού για τη μετακίνηση μέσω ενός μηχανογραφημένου συστήματος (TRACES) την ημέρα της έκδοσης του πιστοποιητικού σύμφωνα με το άρθρο 4, παράγραφος 2 της οδηγίας 90/425/ΕΟΚ.

Η οδηγία 90/425/ΕΟΚ δεν ισχύει για τις μετακινήσεις ζώων συντροφιάς που δεν αποτελούν αντικείμενο εμπορικής συναλλαγής. Οι κτηνιατρικοί έλεγχοι μη εμπορικού χαρακτήρα μετακινήσεων σκύλων και γάτων μεταξύ κρατών μελών πρέπει να διενεργούνται από υπηρεσίες επιβολής του νόμου στα κράτη μέλη στο πλαίσιο τυχαίων ή στοχευμένων ελέγχων σε ζώα συντροφιάς οι οποίοι δεν εισάγουν διακρίσεις, σύμφωνα με τις γενικές αρχές της Συνθήκης.

Πρέπει να εξετάζεται κατά περίπτωση αν ένα ζώο που μεταφέρεται από ένα κράτος μέλος σε άλλο εμπίπτει στις διατάξεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 998/2003. Αυτό είναι δυνατόν, παραδείγματος χάριν, εάν ένα ζώο συντροφιάς υιοθετηθεί στην Ισπανία από κάποιο άτομο σε άλλο κράτος μέλος και τεκμηριωθεί η ιδιοκτησία πριν από την αποστολή στο διαβατήριο που συνοδεύει το ζώο στο κράτος μέλος διαμονής του ιδιοκτήτη.

Ορισμένα από τα ζητήματα που εγείρονται στην αναφορά, π.χ. η εγκατάλειψη, ο έλεγχος του πληθυσμού των σκύλων μέσω υιοθεσίας ή ευθανασίας, δεν εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Ένωσης.

Όσον αφορά την εικαζόμενη συστηματική παράβλεψη της νομοθεσίας της Ένωσης που διέπει τη μεταφορά ζώων συντροφιάς πέραν των συνόρων των κρατών μελών είτε για εμπορικούς σκοπούς είτε όχι, η Επιτροπή θα θίξει ευχαρίστως το ζήτημα στις αρμόδιες ισπανικές αρχές εφόσον η αναφερόμενη παράσχει βάσιμα αποδεικτικά στοιχεία προς επίρρωση των εν λόγω ισχυρισμών.

¹ ΕΕ L 3 της 5.1.2005, σ. 1.

Χάριν πληρότητας, πρέπει επίσης να επισημανθεί ότι η αναφέρουσα έχει επίσης υποβάλει καταγγελία επί του ζητήματος στον Πρόεδρο Barroso στις 30 Δεκεμβρίου 2010. Έχει σταλεί απάντηση στην καταγγέλλουσα.